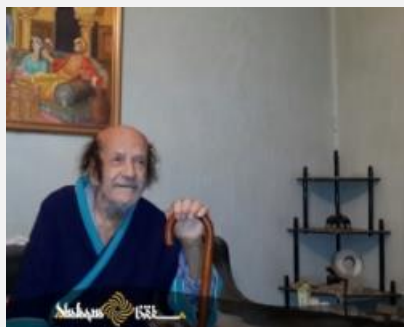

جرج جرداق: بعد از امام علی(ع) کسی را سزاوار نویسنده‌گی ندیدم به همین دلیل جز ایشان در مورد کسی ننوشتم

جرج جرداق درباره راز عدم نوشتن در باره شخصیت دیگری غیر از علی علیه السلام سخن می گوید و بیان می کند: عده ای از مردم کشورهای...

جرج جرداق درباره راز عدم نوشتن در باره شخصیت دیگری غیر از علی علیه السلام سخن می گوید و بیان می کند: عده ای از مردم کشورهای حوزه خلیج فارس و مصر به من پیشنهاد می کردند که مثلاً در مورد عمر و یا دیگران بنویسم... اما من نپذیرفتم نه به این خاطر که بخواهم بگویم عمر و یا کس دیگری بد است نه اصلاً اینطور نبود بلکه من پس از علی علیه السلام کسی را شایسته نوشتن ندیدم و تصمیم گرفتم که جز در مورد علی (ع) ننویسم

"جرج جرداق" مسیحی مورخ و شخصیتی سرشناس است که چهار دهه از عمر خود را صرف مطالعه و تحقیق در مورد- به تعبیر خودش- یکی از برجسته ترین شخصیت های جهانی یعنی امام الموحدين حضرت علی علیه السلام کرده است. حاصل تحقیقات وی چندین جلد کتاب ارزشمند در مورد شخصیت امام علی (ع) است.

شفقنا با جرج جرداق که اکنون هشتادمین سال عمر خود را پشت سر می گذارد، در منزل شخصی اش در منطقه الاشرفیه بیروت به گفتگو نشستیم؛ گفتگویی که در طول دوران زندگی وی در نوع خود بی سابقه محسوب می شود.

وی در ابتدای این گفتگو و پس از خوشآمد گویی به خبرنگار شفقنا می گوید: سلام بر همه کسانی که خورشید حسین و بادهای کربلا چهره او را سوزانده است، سلام بر کسانی که زمین طف لمسش کرده و از فرات آب نوشیده است، سلامی با بوی انقلاب و بهشت پیروزی، سلام بر تمامی حسینیان و زائرانی که طریق عاشورا در پیش گرفتند.

وی پس از خوشآمدگویی که از ضمیر و روی گشاده وی پرده برمی دارد، ادامه می دهد: حسین بن علی (ع) امام عادل بود و در جنگ با یزید فاسق دستور شرعی داشت.

جرداق در پاسخ به اینکه چه شباهت هایی بین علی (ع) و حسین (ع) وجود دارد و اینکه چرا علی(ع) را برای نوشتن انتخاب کرده و امام حسین(ع) را انتخاب نکرده است، می گوید: پی بردم که حسین(ع) خط طبیعی پدرش علی(ع) است و به این موضوع نیز در نوشته هایم اشاره کرده ام. از فسق معاویه و جنایت وی و همچنین ظلم یزید و زورگویی های وی نیز نوشتم. هنگامی که از تمدن علی(ع) برای تاریخ انسانیت نوشتم، پی بردم که در ایشان وجوه مشترکی با ادیان کیهانی و ربانی وجود دارد بنابراین ایشان را به عنوان نمونه ای برای موفقیت انقلاب فرانسه و عدالت و حقوق بشر انتخاب کردم و همچنین در اثر «علی و سقراط» ایشان را چراغی برای فلسفه و حکمت و اخلاق برگزیدم.

این اندیشمند مسیحی لبنان می افزاید: نوشتن کتاب علی علیه السلام و ناسیونالیسم عربی پاسخی بود به کسانی که ایشان و مرا به شعوبیه متهم می کردند. مثال های زیادی با این مفاد ذکر کردم که نباید آنچه که بین من و علی علیه السلام و یا بین علی (ع) و فرد دیگری رخ می دهد مبتنی بر نژاد، گروه، حزب و یا طرز تفکری تنگ نظرانه تلقی شود.

جرج جرداق ادامه می دهد: عدالت موجود در علی علیه السلام و عادات عربی اصیلی چون دوست داشتن خیر، کمک، اخوت، شهامت، کرم، مردانگی، قهرمانی، سوارکاری، شجاعت، عدل، انصاف، فرهنگ، ادب، فکر، علم، دین و زهد و ترس از خداوند و امور دیگری از این دست که از عادات اصیل یک فرد عربی محسوب می شود، مرا واداشت تا از امام علی(ع) نمادی ملی و عربی اتخاذ کنم و به ایشان افتخار کنم.

جرداق معتقد است که شخصیتی نزدیک به علی علیه السلام و روش تفکر وی وجود ندارد. او علی علیه السلام را انسانی ناب برمی شمرد و معتقد است که لازم نیست صفت ربوبیت به ایشان بدهیم؛ علی یک انسان است اما قدرت ایشان در ایجاد نوعی بیداری و نوعی آگاهی جهانی در زمینه حقوق و برابری و عدل و عفو و تسامح باعث شده است تا وی در نظر برخی افراد فرا بشری باشد.

جرداق آنگاه می گوید: علی علیه السلام یک انسان نمونه بودند. ایشان در دولتش عدالت محمدی (ص) را بنیان نهادند. مگر ایشان نیست که می گوید فقر در وطن، غربت است. مال در غربت، وطن است و اینکه مردم دو گروه هستند: یا برادر تو در دین هستند و یا همنوع تو در آفرینش هستند. این همان چیزی است که جبران خلیل جبران نیز به آن اشاره کرده است جبران از امام علی(ع) تاثیر پذیرفت و در مورد ایشان می گوید پیامبر(ص) امام علی (ع) را به عیسی بن مریم تشبیه می کرد این تشبیهی تنها جسمانی نیست چون من یقین دارم که نور علی از نور پیامبران و فرستادگان خداوند متفاوت نیست.

این نهج البلاغه پژوه خاطرنشان می کند: به نظر من سخن یسوع و طلب غفران و رحمت برای کسانی که صلیب را برای وی مهیا می کردند، با سخن امام علی (ع) هنگامی که از سوی ابن ملجم ضربت خورد شباهت دارد آنجا که فرمود: اگر زنده ماندم خودم به کارش رسیدگی می کنم اگر مردم، او را یک ضربت بزنند.

وی در پاسخ به اینکه دلیل انتخاب علی (ع) و انقلاب فرانسه چه بوده است، تاکید می کند: پس از انقلاب فرانسه که غرب به قاتلانی بربری تبدیل شد و مردم در بین آنها بیشتر به گله های گوسفندی در خدمت امرای خود تبدیل شده بودند و کشت و کشتار به راه انداخته بودند، صلاح دیدم که چیزی در این زمینه بنویسم و طبیعتاً در مورد امام علی (ع) مطالعه داشته و از

ایشان تاثیر پذیرفته بودم، به این موضوع پی بردم که ایشان انقلاب های پی در پی انجام داده است در حالی که انقلاب های ایشان و رویداد های آن از کشت و کشتار خالی بوده است. بنابراین تصمیم گرفتم که این موضوع را انتخاب کنم. پژوهشگر و محقق مسیحی لبنان می افزاید: انقلاب علی علیه السلام انقلاب انسانی، اجتماعی، فکری و فرهنگی بود و در آن بین دو جبهه فسق و قتل و قاچاق انسان و برده و مرگ از یک طرف و جبهه دین و رحمت و عدالت و انسانیت و آزادی و حیات فاصله های زیادی بود. موظف شدم که جبهه علی را که خالص ترین جبهه ها است، مورد بررسی و تحلیل قرار دهم. این جبهه راه را برای من روشن کرد و چراغ راهم شد.

این اندیشمند لبنانی درباره دلیل انتخاب سقراط به عنوان نمونه ای برای مقایسه با علی علیه السلام و اینکه چرا افلاطون، ارسطو طالیس، آدیوجین و فرد دیگری را انتخاب نکرده است، می گوید: سقراط استاد همه ی این افراد بود و علی در حکمت و فلسفه استاد عصر و نسل خود بلکه استاد نسل های بعد از خود است به همین دلیل در مورد علی (ع) و نهج البلاغه نوشتم. وی در ادامه درباره راز عدم نوشتن در باره شخصیت دیگری غیر از علی علیه السلام سخن می گوید و بیان می کند: عده ای از مردم کشورهای حوزه خلیج فارس و مصر به من پیشنهاد می کردند که مثلاً در مورد عمر و یا دیگران بنویسم... اما من نپذیرفتم نه به این خاطر که بخوام بگویم عمر و یا کس دیگری بد است نه اصلاً اینطور نبود بلکه من پس از علی علیه اسلام کسی را شایسته نوشتن ندیدم و تصمیم گرفتم که جز در مورد علی (ع) ننویسم.

جرداق در پاسخ به سوالات خبرنگار شفقنا در مورد منهج علی (ع) و شخصیت تربیتی، اجتماعی و انقلابی ایشان، از تاثیر زمانی و مکانی خود از نهج البلاغه سخن می گوید و معتقد است که نهج البلاغه در بعد انسانی و تشریعی جزو قوانینی است که همانند آن اندک است.

وی با اشاره به اینکه سخنان بسیاری از امام علی در نهج البلاغه را به خاطر سپرده است، از شیوه نگارش امام در نهج البلاغه، شیوایی کلام و استحکام عبارت های آن سخن می گوید.

جرج جرداق نویسنده لبنانی در ادامه گفتگوی خود با پایگاه بین المللی همکاری های خبری شیعه (شفقنا)، از امام حسین (ع) و ایده مقاومت در نزد به تعبیر وی- این مرد شجاع سخن می گوید و تصریح می کند: یزید لعنت الله علیه- حیوانی انسان نما بود و تا مدت ها آرزو می کردم که کاش قبل از آن اقدام شرم آور خودکشی کرده بود و یقین دارم که با آن اقدام در واقع خودکشی کرد. برگزاری مراسم سالگرد انقلاب حسینی و راهپیمایی کربلا و عاشورا دلیل عقلی و واقعی بر پیروزی خون بر شمشیر است. حسین علیه اسلام آزادی را به مردم و زائرانش آموخت و به آنها آموخت تا راه عدالت و شهادت را در پیش بگیرند.

اندیشمند بزرگ لبنانی سخن خود را با ذکر این نکته که زندگی خود را در راه تحقیق در مورد امام علی صرف کرده است، به پایان برده، می گوید: از علی نوشتم و چه بسیار زیارت ایشان و پیوستن به رکاب وی را آرزو کردم. ایشان منهج من، و مرد آزادی و عدالت و صلح است.

«جرج سمعان جرداق» نویسنده، اندیشمند و ادیب مسیحی لبنان است که در سال 1933م در منطقه مرجعیه در جنوب لبنان دیده به جهان گشود. وی صاحب دایرة المعارف «علی؛ ندای عدالت انسانی، علی و حقوق بشر، علی و انقلاب فرانسه، علی و سقراط، علی و ناسیونالیست عربی» و عناوین دیگری در این زمینه است.